Lietas Nr. C/adrese/
Lietas arhīva Nr. C-/adrese/

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

/adrese/ 2014.gada 7.februārī

Saldus rajona tiesas tiesnese /pers. A/ rakstveida procesā izskatīja civillietu UAB „GELVORA" filiāle Latvijā maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par parāda Ls 588,03 piedziņu.

Tiesa

k o n s t a t ē j a :

PrasītājsUAB „GELVORA" kuru pārstāv filiāle Latvijā (turpmāk arī - prasītājs) cēlis tiesā maza apmēra prasību pret atbildētāju /pers. C/ (turpmāk arī - atbildētājs) par parāda Ls 588,03 piedziņu.

Prasībā norādīts, ka 2004.gada 2.jūnijā SIA „INSERVISS GROUP" un atbildētāja starpā noslēgts aizdevuma līgums Nr./adrese//datums//adrese/ (turpmāk - Līgums) par naudas līdzekļu aizdevumu.

Saskaņā ar Līgumā pielīgto maksājumu kārtību atbildētājam bija pienākums līdz 02.06.2005. veikt atlikušās aizdevuma pamatsummas un procentu par aizdevuma lietošanu jeb līgumisko procentu atmaksu, veicot regulārus ikmēneša maksājumus. Atbildētājs savas saistības nav izpildījis pienācīgi, tādēļ 03.06.2005. ir iestājies atbildētāja nokavējums. Nesamaksātā aizdevuma pamatsumma sastāda LVL 196,01.

2011.gada 8.martā SIA „INSERVISS GROUP" un UAB „GELVORA" noslēgušas cesijas līgumu, saskaņā ar kura noteikumiem prasītājs ieguva prasījuma tiesības uz atbildētāja saistībām ar tiesībām prasīt visus blakus prasījumus.

Par periodu no 03.06.2005. līdz prasības celšanai 30.08.2013. prasītājs, piemērojot pielīgto līgumisko procentu likmi 1% mēnesī no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas, aprēķinājis nesamaksātos līgumiskos procentus LVL 196,01 apmērā.

Līguma noteikumi paredz prasītājam tiesības aprēķināt un pieprasīt līgumsodu 0,5% apmērā no neapmaksātās summas par katru nokavēto maksājuma dienu, ko prasītājs ir samazinājis līdz LVL 196,01 apmērā.

Lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam galveno parādu Ls 196,01, procentus par aizdevuma izmantošanu Ls 196,01, līgumsodu Ls 196,01 un tiesāšanās izdevumus, noteikt prasītājatiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā no piedzītās, bet neizpildītās pamatsummas līdz sprieduma izpildes dienai.

Prasība celta uz Civillikuma 1., 1469., 1472., 1511., 1548., 1579., 1587., 1651., 1652.p. 2.daļas 3.punkta, 1661., 1662., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1765., 1770., 1773. 1775., 1779., 1793., 1801., 1828., 1838., 1934., 1943., 1946., 2021.pantu pamatiem.

Atbildētājs tiesas nosūtītos dokumentus deklarētajā dzīvesvietā nav saņēmis un tie nosūtīti atpakaļ tiesai, pie šādiem apstākļiem tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otro daļu prezumē, ka dokumenti atbildētājam ir izsniegti un par lietas izskatīšanu viņam paziņots.

Paskaidrojumu par prasību atbildētājs nav sniedzis, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmajā daļā noteiktajai kārtībai civillieta UAB „GELVORA" filiāles Latvijā maza apmēra prasībā pret atbildētāju par parāda piedziņu tiek izskatīta rakstveida procesā, jo puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Novērtējusi rakstveida pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka UAB „GELVORA" filiāles Latvijā maza apmēra prasība par parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar 2004.gada 2.jūnijā SIA „INSERVISS GROUP" un atbildētāja starpā noslēgtā līguma Nr./adrese//datums//adrese/ 1.punktu prasītājs aizdevis atbildētājam Ls 379, aizdevuma atmaksas termiņš atbilstoši Līguma 1.punktam noteikts 12 mēneši (lietas 13.-14.lapa).

Tiesa uzskata, ka puses, 2004.gada 2.jūnijā parakstot savstarpēju līgumu, ir vienojušās par visiem aizdevuma līguma

būtiskiem nosacījumiem un aizdevuma līgums atbilstoši Civillikuma 1934.p. un 1935.p. uzskatāms par noslēgtu.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.p. aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

2011.gada 8.martā SIA "INSERVISS GROUP" un prasītājs noslēguši cesijas līgumu, atbilstoši cesijas līguma 1.punktam SIA „INSERVISS GROUP" cedējis UAB GELVORA Latvijas filiāle, prasījuma tiesības uz prasījumiem, kas izriet no aizdevuma līgumiem un komercķīlu līgumiem, kas uzskaitīti līguma pielikumā Nr.1, tai skaitā saskaņā ar pielikumu Nr.1 /pers. C/ parādsaistības, kas izriet no 2004.gada 2.jūnijā SIA "INSERVISS GROUP" un atbildētāja starpā noslēgtā aizdevuma līguma Nr./adrese//datums//adrese/ (lietas 16.-26.lapa).

Saskaņā ar CL 1805.pantu cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šā pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Aizdevuma atmaksas galīgais termiņš ir iestājies, no lietā esošā parāda aprēķina redzams, ka neatmaksātā aizdevuma pamatsummas daļa uz 30.08.2013. sastāda Ls 196,01 (lietas 15.lapa). Tiesas rīcībā nav apstiprinošu pierādījumu tam, ka uz tiesas dienu parāds ir dzēsts.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma Ls 196,01 apmērā, jo Civilllikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Civillikuma 1753.p., 1756.p., 1757.p., 1761.p. paredz pienākumu maksāt procentus kā atlīdzību par naudas summas lietošanas atvēlējumu samērā ar tās daudzumu un lietošanas ilgumu.

2004.gada 2.jūnijā SIA "INSERVISS GROUP" un atbildētāja starpā noslēgtā aizdevuma līguma Nr./adrese//datums//adrese/ 1.punktā puses vienojušās, ka par aizdevuma izmantošanu atbildētājs kā aizņēmējs maksā aizdevējam 1,00% mēnesī no neatmaksātās naudas līdzekļu summas (lietas 13.lapa).

Tiesa atzīst, ka prasītājs pamatoti un atbilstoši iepriekšminētajām likuma normām ir aprēķinājis procentus, kuru nesamaksātā daļa uz 30.08.2013. saskaņā ar pušu starpā noslēgtajam līgumam pievienotajam maksājumu kārtības grafikam un prasītāja sastādītajam parāda aprēķinam sastāda Ls 196,01 (lietas 15.lapa), līdz ar ko minētā summa ir piedzenama no atbildētāja par labu prasītājam.

Prasītājam saskaņā ar Civillikuma 1756., 1759., 1765.pantu un Civilprocesa likuma 195.pantu par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) atzīstamas tiesības saņemt likumiskos 6% no simta gadā no ar tiesas spriedumu piedzītās, bet nesamaksātās pamatparāda summas.

Civillikuma 1716.p., 1717.p., 1719.p., 1722.p. paredz parādnieka pienākumu maksāt līgumsodu par saistību pienācīgu neizpildi.

2004.gada 2.jūnijā SIA "INSERVISS GROUP" un atbildētāja starpā noslēgtā aizdevuma līguma Nr./adrese//datums//adrese/ 3.1.punktā puses vienojušās, ka gadījumā, ja aizņēmējs noteiktajā termiņā saskaņā ar maksājumu kārtības grafiku nav atmaksājis aizdevējam naudas līdzekļus, to daļu vai/un pielīgtos procentus, aizņēmēja maksā aizdevējai līgumsodu 1% apmērā no kavētā maksājuma parāda summas par katru nokavēto maksājuma dienu (lietas 13.lapa).

Tiesa uzskata, ka puses tādējādi ir vienojušās par līgumsodu Civillikuma 1716.panta izpratnē (redakcijā līdz 01.01.2014.), kas paredz, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Civillikuma 1724.^{1}pants paredz, ka līgumsoda cietējs var lūgt samazināt pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto kaitējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.

Atbildētājs līgumsoda apmēru samazināt nav lūdzis, tomēr lemjot jautājumu par līgumsoda piedziņu, tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu ņem vērā judikatūrā nostiprinātās atziņas par līgumsoda samērīgumu.

Augstākās tiesas Senāta judikatūrā (2004.gada 22.septembra spriedums lietā SKC-441, 2005.gada 26.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-48, 2007.gada 20.jūnija lēmums lietā Nr.SPC-43, 2008.gada 14.maija spriedums lietā Nr.SKC-212) atzīts, ka jautājums par līgumsoda samērīgumu un taisnīgumu konkrētos apstākļos izlemjams pēc tiesas ieskata saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.pantā norādīto taisnības apziņu un vispārējiem tiesību principiem.

Tiesa ņem vērā, ka likumdevējs ir atteicies no līdzšinējā līgumsoda tiesiskā regulējuma, izdarot grozījumus Civillikuma 1716.pantā, kas stājušies spēkā 2014.gada 1.janvārī.

Minētie grozījumi cita starpā paredz, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Kaut arī šī tiesību norma tiešā veidā nav piemērojama attiecībā uz izskatāmo strīdu, izvērtējot pielīgtā līgumsoda samērīgumu, tiesa ņem vērā, ka likumdevējs tādējādi ir konceptuāli mainījis līgumsoda institūta funkcijas, atsakoties no sodīšanas funkcijas un paredzot, ka līgumsodam turpmāk būs preventīva (brīdinoša) un zaudējumu kompensēšanas funkcija.

Līguma 3.1.punktā paredzētais līgumsods 1% dienā kopumā veido 365% gadā, šāds līgumsoda procentuāls pieaugums ir atzīstams par nesamērīgu un neatbilstošu Civillikuma 1.pantā nostiprinātajam labas ticības principam, kas paredz, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Ņemot vērā iepriekš teikto, tiesa atzīst, ka aprēķinātais līgumsods ir samazināms, piedzenot no atbildētāja prasītāja labā līgumsodu 10% apmērā no parāda pamatsummas Ls 196,01, kas sastāda attiecīgi Ls 19,60.

Ņemot vērā, ka no 2014.gada 1.janvāra oficiālais maksāšanas līdzeklis Latvijas Republikā i r *euro* un saskaņā ar Civillikuma 1833.pantu (redakcijā no 01.01.2014.) visi maksājumi izdarāmi *euro*, piedzenamās summas atbilstoši Euro ieviešanas kārtības likuma 6.panta pirmajai daļai ir konvertējamas uz *euro*, piemērojot Padomes noteikto maiņas kursu no latiem uz *euro*, līdz ar ko no atbildētāja par labu prasītājam piedzenamais pamatparāds sastāda EUR 278,90, likumiskie procenti EUR 278,90 un līgumsods EUR 27,89.

No atbildētāja par labu prasītājai saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu piedzenami tiesas izdevumi proporcionāli apmierinātajam prasījumu apmēram, kas saistīti ar prasības celšanu tiesā - valsts nodeva EUR 87,85 (Ls 61,74), ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 4,70 (Ls 3,30) apmērā.

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.pantu un 97.pantu tiesa

n o s p r i e d a :

UAB „GELVORA" filiāles Latvijā maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par parāda piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, pers.kods/adrese/, par labu UAB „GELVORA" filiālei Latvijā, reģ.Nr.40103208983, galveno parādu EUR 278,90 (divi simti septiņdesmit astoņus *euro* un 90 *centus*) (Ls 196,01), likumiskos procentus EUR EUR 278,90 (divi simti septiņdesmit astoņus *euro* un 90 *centus*) (Ls 196,01), līgumsodu EUR 27,89 (divdesmit septiņus *euro* un 89 *centus*) (Ls 19,60), atzīstot UAB „GELVORA" filiāles Latvijā, reģ.Nr.40103208983, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos 6% no simta gadā no piedzītās, bet nenomaksātās parāda pamatsummas, pārējā daļā prasību noraidīt.

Piedzīt no /pers. C/, pers.kods/adrese/, par labu UAB „GELVORA" filiālei Latvijā, reģ.Nr.40103208983, tiesas izdevumus - valsts nodevu EUR 87,85(astoņdesmit septiņus *euro* un 85 *centus*) (Ls 61,74),ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4,70 (četrus *euro* un 70 *centus*) (Ls 3,30).

Noteikt, ka /pers. C/ ir tiesības 10 dienu laikā no tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā to izpildīt labprātīgi.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā trīsdesmit dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2014.gada 7.februāra - LR Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Saldus rajona tiesā.